

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020

KONTIOLAHTI

SISÄLTÖ

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan katsaus	2
1 Tarkastuslautakunta ja tarkastustoiminta.....	3
1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävä	3
1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja työskentely	4
1.3 Arviointikertomuksen sisältö ja toteuttamistapa.....	5
1.4 Vuoden 2019 arvioinnin johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	6
2 Vuoden 2020 keskeiset asiat.....	7
3 Strategian toteuttaminen.....	8
4 Kunnan henkilöstö	9
5 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen	11
5.1 Kunnanhallitus	11
5.2 Sivistyslautakunta	16
5.3 Tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta	20
5.4 Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa.....	22
6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	23
6.1 Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot.....	24
6.2 Lukkarila Kodit Oy	24
6.3 Kontiolahden Yrityspalvelu Oy	24
6.4 Kontionloikka Oy	24
7 Kunnan talous.....	26
8 Tarkastuslautakunnan valtuustokauden yhteenveto	32
9 Arviointikertomuksen käsittely.....	33
10 Allekirjoitukset.....	34

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan katsaus

Koronavirus on pakottanut meidät kaikki sopeutumaan ja toimimaan ns. uudessa normaalissa tilanteessa, joka vaikuttaa kaikeen, niin myös tarkastuslautakunnan arviointityöhön.

Kontiolahden kunnan ja henkilöstön hyvä ja nopea toiminta muuttuneeseen tilanteeseen vaati venymistä. Onnistuttiin kehittämään uusia toimintoja haastavissa olosuhteissa. Esimerkiksi etäkoulujakso sujui suhteellisen hyvin. Haluan mainita myös kulttuuripalvelut. Sen asenne ja pieni budjetti - korona ei ollut veruke, ettei voi tehdä jotain. He tekivät uutta ja suurella sydämellä.

Kontiolahti panostaa lapsiin ja nuoriin. Merkittävät investoinnit ovat käynnissä: rakentaminen käynnistyi kirkonkylän yhtenäiskoulun, terveyskeskuksen ja Lehmon uuden päiväkodin osalta.

Tarkastuslautakunnan kuluvan nelivuotiskauden aikana taloustilanne vaihteli melko paljon. Haasteellisen tilanteen taloudenpidon näkökulmasta luo vuosikatteen riittävyys jatkossa investointeihin ja poistoihin. Kunnan taloustilanteessa tulorahoitus parani kuluvana vuonna, johon vaikutti valtion myöntämä lähes 4 miljoonan euron koronatuiki. Mennyt vuosi on tästä johtuen satunnaisesti hyvä, jonka varaan ei voida näillä näkymin enää tulevaa vuotta rakentaa.

Vuoden 2020 aikana tarkastuslautakunta teki ympäristölautakunnan kanssa ympäristökatselmuskierroksen. Tästä pidin kovasti. Tällaista yhteistyötä kannattaa jatkossakin tehdä.

Kiitän menneestä nelivuotiskaudesta kunnan ja kunnan tytäryhtiöiden palveluksessa olevia henkilöitä ja luottamushenkilöitä. Kunnan ja kuntakonsernin asioita on hoidettu hyvin.

Lisäksi kiitän tarkastuslautakuntaa, tilintarkastajaa ja pöytäkirjanpitäjää, vs. tiedonhallintasuunnittelijaa sekä kokouksiin ja vierai-

lukäynneille osallistuneita hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä nelivuotiskauden kuluessa. Yhteistyö kunnan viranhaltijoiden, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa on ollut antoisaa.

Sirpa Pakarinen

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

1 Tarkastuslautakunta ja tarkastustoiminta

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävä

Kuntalain 410/2015 §:n 121 mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain §:n 121 mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa kuntalain §:ssä 84 säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Tarkastuslautakunnan tulee myös laatia arviointisuunnitelma ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Kuntalain mukaisten tehtävien lisäksi Kontiolahden kunnan hallintosäännössä on määrätty, että tarkastuslautakunnan on:

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja

tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,

2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä,

3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varanpuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä. Jokaisella heistä on henkilökohtainen varajäsen.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Arviointikertomus tulee saattaa kunnanvaltuustolle tiedoksi vuosittain viimeistään kesäkuun viimeisessä kunnanvaltuuston kokouksessa tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja työskentely

Tarkastuslautakunnan jäseninä ja varajäseninä toimivat vuonna 2020:

Jäsen	Varajäsen
Pakarinen Sirpa, puheenjohtaja	Hanna Pirinen
Eronen Jyry, varapuheenjohtaja	Mika Sorsa
Pakarinen Minna	Pirita Sainola
Tiittanen Tero 8.6.2020 saakka	Tommi Romppanen 8.6.2020 saakka
Tommi Romppanen 9.6.2020 alkaen	Seppo Kröger 9.6.2020 alkaen
Väätäinen Asko	Reino Hirvonen

Lisäksi kokouksissa on ollut pöytäkirjanpitäjänä HT- ja JHT-tilintarkastaja Taina Törrönen. Kahdessa kokouksessa on pöytäkirjanpitäjänä toiminut vs. tiedonhallintasuunnittelija Niina Turunen. Tilintarkastusta on suorittanut myös tarkastaja Eija Susitaival.

Tarkastuslautakunnalla on laadittuna arviointisuunnitelma vuosille 2017-2020, jonka mukaisesti vuonna 2020 huomioitiin erityisesti sivistyslautakunta ja ympäristölautakunta. Vuosittain tarkastuslautakunnan kohteena ovat myös kuntastrategia, Siun sote, talouden seuranta ja investoinnit sekä omistajaohjaus.

Tarkastuslautakunnan työskentelyssä on otettu huomioon jäsenten esteellisyys. Minna Pakarinen on teknisen lautakunnan varajäsen ja Pohjois-Karjalan Osuuspankin edustajiston jäsen sekä Jyry Eronen teknisen lautakunnan varajäsen ja Riverian (Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä) yhtymävaltuuston jäsen ja Pohjois-Karjalan Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen.

Taulukossa 1 on esitetty kokousten keskeinen sisältö ja ajankohdat. Kokousten yhteydessä on kuultu lautakuntien puheenjohtajia, osastopäälliköitä ja muita johtavia viranhaltijoita sekä työntekijöitä. Tarkastuslautakunta ja ympäristölautakunta tekivät yhdessä ympäristökatselmuskierroksen 12.8.2020. Lisäksi tarkastuslautakunta piti yhteisen kokouksen sivistyslautakunnan kanssa 14.11.2020. Sekä ympäristökatselmuskierros ja kokous sivistyslautakunnan kanssa olivat onnistuneita. Koronan takia tutustumista vapaa-aikapalvelujen kohteeseen ei toteutettu keväällä 2020.

Tammikuussa 2021 Siun soten tarkastuslautakunnan kanssa pidettiin yhteinen kokous. Lisäksi tarkastuslautakunta on syksyn 2020 aikana osallistunut tarkastuslautakunnille suunnattuun kahteen koulutukseen sekä Siun soten tarkastuslautakunnan järjestämään jäsenkuntien tarkastuslautakunnille suunnattuun seminaariin. Kaikkiin näihin on osallistuttu verkossa.

Asko Väätäinen, Sirpa Pakarinen, Tommi Romppanen, Jyry Eronen, Minna Pakarinen ja Taina Törrönen

Taulukko 1. Vuoden 2020 kokousten keskeiset aiheet ja ajankohdat.

Kokouksen keskeinen aihe	Päivämäärä
Varhaiskasvatuspalvelut, taloussuunnitelma, tilintarkastajan väliraportointi, tarkastuslautakunnan vuoden 2019 tavoitteiden toteutuminen ja käyttösuunnitelma 2020	7.2.2020
Sisäinen valvonta, tilinpäätös 2019, Kirkonkylän yhtenäiskoulun ja Lehmon uusien päiväkotitilojen hankesuunnitelmat, arviointikertomuksen 2019 laadinta	17.4.2020
Arviointikertomuksen 2019 laadinta	29.4.2020
Arviointikertomuksen 2019 laadinta	8.5.2020
Arviointikertomuksen 2019 laadinta	18.5.2020
Tilintarkastajan loppuraportointi, tilinpäätös ja arviointikertomus 2019	25.5.2020
Arviointikertomuksen 2019 luovutus	4.6.2020
Osavuosiraportti, henkilöstökertomus 2019, Lehmon yhtenäiskoulun hankesuunnitelma, Kirkonkylän liikuntapuiston yleissuunnitelma ja tarkastuslautakunnan työohjelma (oman kokouksen jälkeen yhteinen ympäristökatselmuskierros ympäristölautakunnan kanssa)	12.8.2020
Työsuojeluorganisaation kuuleminen, tilintarkastajan työohjelma	18.9.2020
Tarkastuslautakunnan talousarvio 2021 ja sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi valtuustolle (oman kokouksen jälkeen yhteinen kokous sivistyslautakunnan kanssa)	4.11.2020
Osavuosiraportti, vastaukset vuoden 2019 arviointikertomukseen	13.11.2020
Tilintarkastajan väliraportointi, tilivelvolliset ja vuoden 2020 yhteenveto ja vuoden 2021 suunnittelu	10.12.2020

1.3 Arviointikertomuksen sisältö ja toteuttamistapa

Kuntalain §:n 110 mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Ne on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Arviointikertomuksen laadinnassa on hyödynnetty tilinpäätöksessä ja henkilöstöraportissa esitettyjä tietoja sekä tarkastuslautakunnan kuulemistilaisuuksissa ja tutustumiskäynnillä saamia tietoja.

Arviointikertomuksen pääsisältö koostuu valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnista. Arvioinnin kohteena ovat kaikki valtuuston asettamat tavoitteet, mutta

erityisesti toteutumatta jääneet tavoitteet. Arviointikertomus käsittelee niitä asioita, joihin tarkastuslautakunta on nähnyt tarpeelliseksi kiinnittää huomiota.

Arviointikertomusta tulee lukea yhdessä tilinpäätöksen kanssa saadakseen kattavan kuvan kunnan toiminnasta vuonna 2020. Arviointikertomuksessa käsitellään kunnan strategia ja henkilöstö sekä lautakunnittain ja tytäryhtiöittäin vuonna 2020.

Kunkin kokonaisuuden yhteyteen on lisätty tarkastuslautakunnan huomiota, joita se haluaa korostaa. Huomiota on merkattu eri värein;

- **punaiset** ovat kriittisiä havaintoja,
- **siniset** pääasiassa suosituksia ja toteamuksia
- **vihreät** kiitoksia ja myönteisiä havaintoja.

Lisäksi arviointikertomuksessa on kokonaan oma luku (7) talouden tarkastelusta.

1.4 Vuoden 2019 arvioinnin johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Vuoden 2019 arviointikertomus käsiteltiin Kontiolahden kunnanvaltuustossa 8.6.2020 § 21. Tarkastuslautakunta esitti arviointikertomuksen käsittelystä, että kunnanvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista lautakuntien selvitykset siten, että ne voidaan käsitellä vuoden 2020 loppuun mennessä pidettävässä valtuustossa. Tarkastuslautakunta toivoi saavansa lautakuntien selvitykset erillisenä tiedostona.

Kaikki hallintokunnat ja tytäryhtiöt ovat antaneet vastineensa arviointikertomuksessa esille tuotuihin asioihin. Kontiolahden kunnanvaltuusto käsitteli selvitykset kokouksessaan 9.11.2020 § 46 ja tarkastuslautakunta saattoi ne tiedokseen 13.11.2020 § 81.

Tarkastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa arviointikertomuksesta saatuihin selvityksiin.

Kuntalaiset ovat voineet seurata reaaliaikaisesti muun muassa kirkonkylän yhtenäiskoulun valmistumisen etenemistä (kuva web-kamerasta)

2 Vuoden 2020 keskeiset asiat

Vuonna 2020 merkittävin asia oli korona-pandemia ja sen myötä tulleet poikkeusolot. Kaikessa kunnan toiminnassa jouduttiin sopeutumaan uuteen normaaliin. Koulut toimivat keväällä etäopetuksessa, varhaiskasvatuksessa lapsimäärä väheni kevään ajaksi ja liikunta- ja vapaa-aikapalveluissa ja kulttuuripalveluissa kehitettiin uusia toiminnan tapoja, joista esimerkkinä olivat hanurikonsertit ikäihmisten parvekkeiden alla. Liikkumisohjelma hyväksyttiin vuoden lopussa valtuustossa.

Suurten investointien, kirkonkylän yhtenäiskoulun, Lehmon uuden päiväkodin ja terveyskeskuksen rakentamiset käynnistyivät. Kaavoituksessa Lehmon osayleiskaava saatettiin ehdotusvaiheeseen.

Kontiolahden kunnan asukasmäärä kasvoi 35 hengellä. Syntyvyys pysyi edelleen samana edelliseen vuoteen nähden, kuolleisuus laski. Syntyvyys on edelleen suurempaa kuin kuolleisuus.

Kontiolahden työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 11,5 %, eli Pohjois-Karjalan alhaisin. Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 13,6 %.

Vuoden 2020 tilikauden tulos oli 5,9 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna tulos oli vain 0,04 miljoonaa euroa. Poistoerokirjauksen ja investointivarausten (4,5 miljoonaa euroa) jälkeen ylijäämää kertyi 1,5 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen paremman tuloksen selittävä tekijä oli merkittävät kerta-luontoiset valtion koronatuot, joita maksettiin valtionosuuksissa noin 3,7 miljoonaa euroa. Vuosikate parani edellisestä vuodesta jopa noin 5,5 miljoonalla eurolla. Verotulot kasvoivat noin 1,3 miljoonalla eurolla ja toimintakate oli edellisvuotta heikompi noin 1,4 miljoonaa euroa. Siun soteen liittyvät kustannukset kasvoivat noin 1,9 miljoonaa euroa, kun maksuosuus vuodelle 2020 kasvoi noin 1 miljoonaa euroa ja menoihin kirjattiin pakollisena varauksena 0,9 miljoonaa euroa Siun soten alijäämien kattamiseen.

Tarkastuslautakunnan yleisarviot vuodesta 2020

Suurten investointien rahoittamiseen liittyy haasteita.
Suurten investointihankkeiden onnistuminen edellyttää jatkossakin hyvää yhteistyötä ja viestintää kaikilta osapuolilta.
Muuttuneessa tilanteessa kunnan toiminnassa onnistuttiin hyvällä ja nopealla toiminnalla kehittämään uusia toimintatapoja. Lisäksi kuntalaisille välttämättömät palvelut pystyttiin turvaamaan.

Kontiolahden strategia

3 Strategian toteuttaminen

Kontiolahden kunnan uusi mahdollistava kasvustrategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.2.2018 § 15. Strategian keskeinen teema on kasvu. Kontiolahti tavoittelee kasvua asukasmäärässä, verotuloissa ja työpaikoissa.

Strategiassa on kolme toimintaympäristöä:

- innostavin kasvun ja oppimisen,
- kehittyvin asumisen ja elämisen sekä
- rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö.

Kunnan visio on: "Kontiolahti – kasvua ja asennetta".

Strategia ohjaa kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua. Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit kirjataan taloussuunnitelmaan. Strategian toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti osavuosisiraporttien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2020 aikana on strategiaa toteutettu koronapandemiasta huolimatta. Esimerkiksi kaavoitus on edistynyt ja vuoden aikana yhtenäiskouluhankkeet etenivät. Kirkonkylän yhtenäiskoulun, terveyskeskuksen ja Lehmon uuden päiväkodin rakentamiset aloitettiin kuluneena vuonna.

Vuoden 2020 taloussuunnitelman tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta.

Tarkastuslautakunnan arviot

Tarkastuslautakunta pohtii, että lähivuosien talousnäkymät voivat aiheuttaa haasteita strategian toteuttamiselle.

Strategisessa suunnittelussa on hyvä tarkastella koronapandemian mahdollisten erilaisten kehityssuuntien vaikutusta Kontiolahden kunnan toimintoihin ja palveluihin.

Tarkastuslautakunnan mielestä kunta on pystynyt toteuttamaan strategiaa johdonmukaisesti poikkeustilanteesta huolimatta.

4 Kunnan henkilöstö

Kontiolahden kunnassa työskenteli vuoden 2020 lopussa 636 työntekijää. Määrä laski 38 henkilöllä vuodesta 2019. Vakituksessa palvelussuhteessa työskenteli 463 (2019: 469) ja määräaikaisessa 162 (112) henkilöä.

Henkilöstön poissaolot vähenivät 679 päivää 43 076 kalenteripäivään (2019: 43 755). Laskua selittävät erityisesti vuosilomien sekä muiden poissaolojen määrien laskut. Muut poissaolot sisältävät muun muassa koulutukset, harkinnanvaraiset palkattomat virkapaat, vuorotteluvapaat ja kuntoutustuet. Poissaoloista vuosilomien osuus oli 39 % ja sairauslomien 19 %. Kuviossa 1 on esitetty henkilöstön poissaolojen määrät vuosina 2018–2020.

Sairauspoissaolojen kustannukset kasvoivat, ollen 630 366 euroa (2019: 581 690 euroa). Sairauspoissaoloja oli keskimäärin 14,7 päivää henkilötyövuotta kohti (2019: 13,7). Eniten sairauspoissaoloja oli varhaiskasvatuksen (20,2 pv/htv) ja teknisen toimen (13,1 pv/htv) henkilöstöllä. Vuoteen 2019 verrattuna sairauspoissaolot lisääntyivät eniten varhaiskasvatuksessa sekä koulutuspalveluissa ja laskivat hallinnossa. Korona-

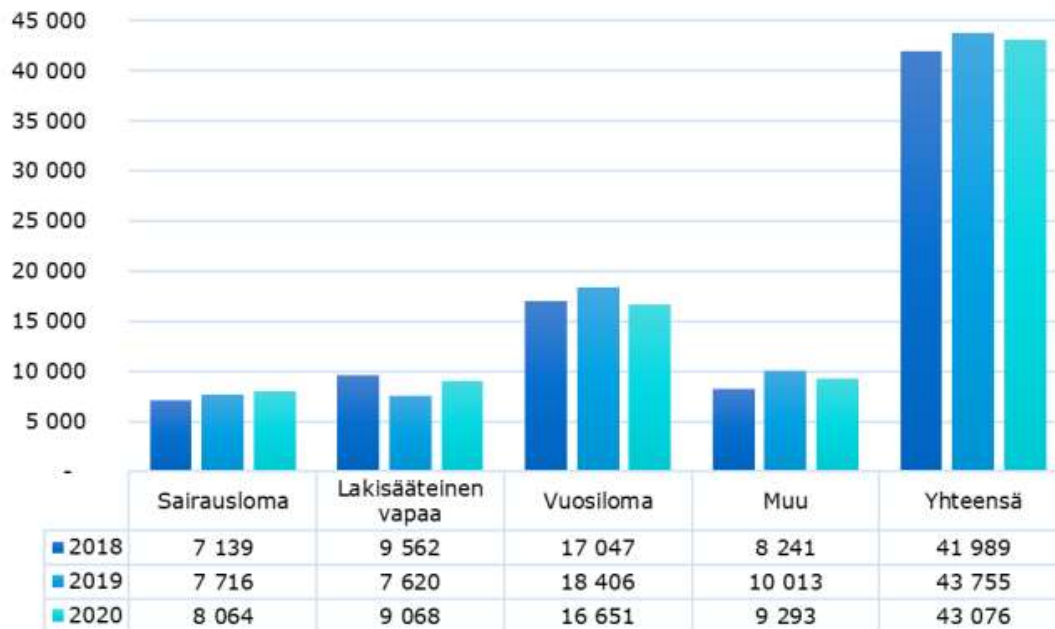
aikana toisaalta poissaolojen määrää ennaltaehkäisi korostuneet hygieniakäytännöt, mutta toisaalta töistä jäätiin pois matalammalla kynnyksellä, lievissäkin flunssaoireissa. Varhaiskasvatuksessa tosin poissaolojen kasvu kohdentui 30–180 päivää kestäviin, pidempiin poissaoloihin. Koulutuspalveluissa poissaolot ovat nousseet 4–26 päivää kestävässä poissaoloissa, laskeneet 30–60 päivää kestävässä poissaoloissa ja lisäksi on yksittäisiä yli 180 päivää kestäneitä poissaoloja, jotka ovat nostaneet tämän ryhmän poissaoloja.

Vuonna 2020 eläkkeelle jäi 15 henkilöä, joiden keski-ikä oli 61,5 vuotta (2019: 59,7). Vanhuuseläkkeelle jäi 10 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä oli 46,3 (46,7) ja henkilöstöstä yli 60-vuotiaita oli 12 %.

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä hyödynnettiin edelleen seudullista yhteistyötä ja oppilaitoskumppanuuksia. Esimiestyön ja johtamisosaamisen kehittämistä toteutettiin koronarajoituksen huomioon ottaen. Henkilöstöä ja esimiehiä on aktivoitu sisäisen ja ulkoisen viestinnän keinoin kunnassa tehtävän työn näkyväksi tekemiseen, palkittu hyvistä teoista ja kokeiluista ryhmä- ja

pikapalkkioilla, sekä innostavin työntekijä ja esimies -valinnoilla. Etätyösuositus ja muut koronatilannetta koskevat rajoitukset vaikuttivat koko vuoden ajan henkilöstön työskentelyyn. Keväällä 2020 käytiin yhteistoimintaneuvottelut koronapandemian takia. Lomautuspäiviä toteutui yhteensä 452 päivää ja ne rajautuivat varhaiskasvatuksen tehtäviin.

Henkilöstöä osallistettiin korvaavien työtehtävien kartoitukseen ja niihin sijoittumiseen. Nopea etäopetukseen sekä muihin koronarajoitukset huomioiviin työtapoihin siirtyminen keväällä haastoi, mutta samalla kasvatti henkilöstön osaamista digitaalisten työvälineiden ja mahdollisuuksien hyödyntämisessä.

Kuvio 1. Henkilöstön poissaolot 2018-2020

Tarkastuslautakunnan arviot

Etätyön ja -koulutuksien mahdollisuuksia tulisi hyödyntää ja kehittää jatkossakin.

Tarkastuslautakunta kiittää henkilöstöä nopeasta reagoinnista digitaalisten työvälineiden käyttöönotossa poikkeusolojen alkaessa.

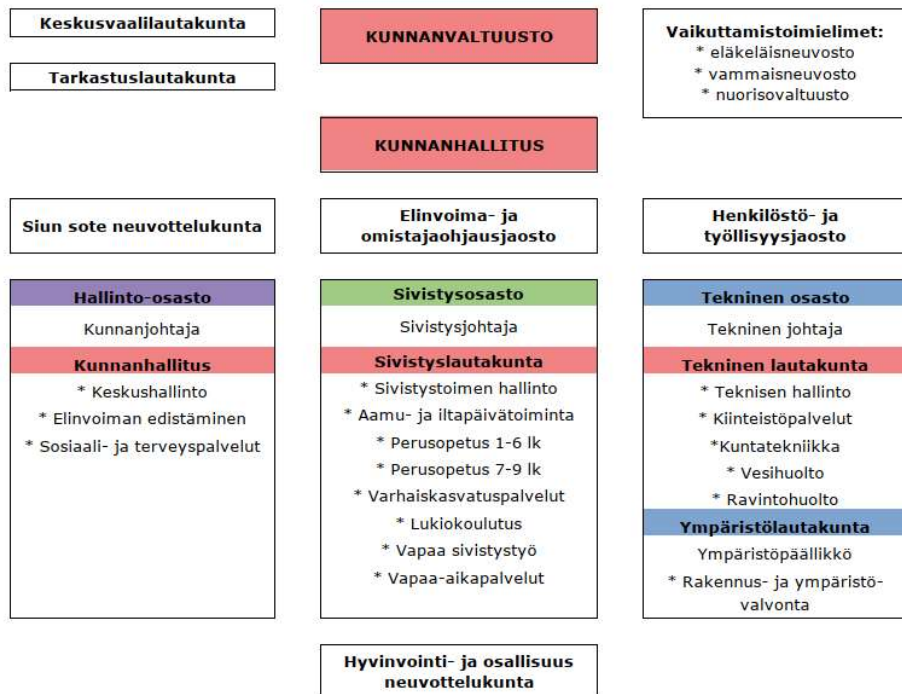
Henkilöstö on toiminut kiitettävästi muuttuneessa tilanteessa.

5 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen

5.1 Kunnanhallitus

Kontiolahden kunnan organisaatio on esitetty kuviossa 2. Kunnan toiminnot jakaantuvat hallinto-osastolle, sivistysosastolle ja tekniselle osastolle, jotka jakaantuvat vielä toiminnallisiin tehtäviin ja edelleen

tulosyksiköihin. Toiminnoista vastaavat keskeiset toimielimet ovat kunnanhallitus, sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta. Organisaatiossa ei ole tapahtunut muutoksia vuonna 2020.

Kuvio 2. Kontiolahden kunnan organisaatio 2020.

Kunnanhallitus vastaa kunnan toimintojen koordinoinnista ja asioiden valmistelemisesta kunnanvaltuuston päätettäväksi sekä valtuuston päätösten toimeenpanosta.

Kirkonkylän yhtenäiskoulun, terveyskeskuksen ja Lehmon uuden päiväkodin rakentamiset aloitettiin vuoden 2020 aikana.

Tarkastuslautakunnan arviot

Tarkastuslautakunnan mielestä yhtenäiskoulu- sekä terveyskeskushankkeet edistyivät vuoden aikana hyvin.

Koko organisaatio sopeutui muuttuneeseen tilanteeseen nopeasti keväällä 2020.

Keskushallinto

Keskushallinnon toiminta-ajatuksena on jatkaa positiivista kasvua, jolloin kunnan

asukas- ja työpaikkamäärä, verotulot sekä kuntalaisten hyvinvointi ja onnellisuus

lisääntyvät. Tavoitteen toteutumiseksi tehtävänä on kehittää kunnan palveluja yhdessä muiden osastojen kanssa ja tuottaa hallinto-, talous- ja henkilöstötukipalvelut. Keskushallinnon tehtäviin kuuluu myös työllisyyspalvelut.

Hallintopalveluissa huolehdittiin kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja sen jaostojen, tarkastuslautakunnan sekä vaikuttamistoimielinten (eläkeläis- ja vammaisneuvosto) ja yhteistyötoimikunnan valmistelu-, sihteerin, päätöksentekojen ja täytäntöönpanotehtävistä.

Hallintopalveluissa osallistuttiin henkilöstön osallistamiseen korvaavien työtehtävien kartoittamiseen keväällä 2020, henkilöstöä ohjeistettiin koronapandemian aikana etätyössä ja muissa käytänteissä ja kuntakokeiluun osallistumista valmisteltiin ja se käynnistyi 1.3.2021. Lisäksi uusi

asianhallintajärjestelmä, Dynasty 10, otettiin käyttöön syksyllä.

Henkilöstöpalveluissa toteutettiin henkilöstöasioiden koordinoimista, ohjausta ja neuvontaa palvelussuhdeasioissa, henkilöstön rekrytoinnissa, sekä työsuojelu-, työkyky- ja yhteistoiminta-asioissa.

Työllisyyspalveluissa toteutettiin työnhakijoiden kontaktointia, palvelutarpeen arviointia sekä työhönvalmennusta mukautetusti lähi- ja etäpalveluina koronatilanteen huomioon. Vuoden 2020 alusta käynnistyi Kontiolahden, Liperin, Polvijärven ja Outokummun yhteinen ESR-työllisyys hanke vuosille 2020 - 2022.

Kontiolahden kunnan palkanlaskenta- ja tietotekniikkapalveluista huolehti Meidän IT ja talous Oy.

Kontionloikka Oy:n Mikko Leinonen ja viestintäsuunnittelija Niina Vatanen

Ulkozumba

Elinvoiman edistäminen

Kontiolahden kunnan keskeisenä tehtävänä on kunnan sekä yritysten elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoima ja hyvinvointi liittyvät läheisesti toisiinsa. Elinvoiman edistäminen nähdään tässä yhteydessä vetovoimaisen yritysympäristön rakentamisena, yritysten kasvun ja kehittymisen edistämisenä, aktiivisena viestintänä ja strategisena maankäytön suunnitteluna. Kunta haluaa kasvua, olla rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö ja että kunnassa ja kuntaorganisaatiossa on loistavin asenne.

Kunnan elinvoimaresursseihin kuuluu kunnanjohtaja, viestintäsuunnittelija sekä myös Kontiolahden Yrityspalvelu Oy ja Kontionloikka Oy. Molemmissa yhtiöissä on sama toimitusjohtaja ja hallitus. Kontionloikassa toimii yritysvalmentaja sekä toimistoassistentti. Yhtiön ja kunnan välisen palvelusopimuksen arvo yritysneuvonnasta ja yrityskehittämisestä on 180.000 euroa.

Kunta on tehnyt tiivistä yhteistyötä elinkeinojen kehittämisessä Joensuun seudulla. Business Joensuun kanssa on sovittu, että Kontiolahti on mukana Joensuun seudun elinkeinohankkeissa 8 €/asukas vuosina 2019 – 2021. Tärkein elinvoimahanke on Arctic Blue Resort Kontiolahti, jonka avulla on tarkoitus käynnistää investoinnit Kontiorantaan. Kontionloikka Oy hallinnoi hanketta, jossa on alueelle laadittu mm. yleissuunnitelma, alustava energiaselvitys, vastuullisuuskäsikirja ja laadittu esisopimuksia kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on hankkia alueelle uusia työpaikkoja kestävä matkailu- ja majoitustoiminnan sekä monipuolisen yritystoiminnan avulla. Valtion kohdentama yksinyrittäjien koronatuen myöntäminen organisoitiin yhteistyössä kunnan ja Kontionloikka Oy:n kanssa. Hakeuksia saatiin yhteensä 141, joista 94 sai myönteisen päätöksen. Kunnan viestintää ja markkinointia kehitettiin edelleen. Erityisesti koronapandemia vaikutti viestinnän painotuksiin.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Siun sote eli Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2017, jolloin yhdistettiin 14 kunnan sote-palvelut sekä erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuolto samaan organisaatioon. Siun soten järjestämis- ja tuottamisvastuulla on myös ympäristöterveydenhuolto sekä palo- ja pelastustoimi. Ennaltaehkäisy ja väestön hyvinvoinnista huolehtiminen edellyttää Siun soten ja kunnan välistä yhteistyötä.

Siun soten toiminnan rahoittavat sen omistajakunnat. Rahoitus perustuu vuodesta 2019 alkaen kokonaan palvelujen käyttöön. Kunnan talousarviovuoden maksuosuus perustuu kuluvan vuoden ennusteeseen (Siun sote) ja kahden edellisen vuoden tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti siten, että kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %.

Pelastustoimen lakisääteisten palvelujen maksosuudet määräytyvät puoliksi kunnan asukasluvun mukaan ja puoliksi käytön mukaan. Terveysvalvonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten osalta maksosuudet määräytyvät asukasluvun perusteella.

Eläinlääkintähuollon maksuosuudet perustuvat rahoitusmalliin, jossa maksuosuuksien laskennan perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Siun soten maksosuudet toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimen maksuosuuden toteuma oli 36,8 miljoonaa euroa, ympäristöterveydenhuollon 0,2 miljoonaa euroa ja pelastustoimen 1,2 miljoonaa euroa, eli yhteensä 38,2 miljoonaa euroa. Näiden lisäksi on vuoden 2020 kustannuksiin kirjattu Siun soten alijäämän kattamiseen 0,9 miljoonan euron sekä pelastustoimen varallaoloon liittyvään riita-asiaan 0,4 miljoonan euron pakolliset varaukset.

Tehtäväalueelle kuuluu myös maahanmuuttoasiat, joista olennaisimpana Lukkarila Kodit Oy:ltä ostetut yksin maahan muuttavien alaikäisten perheryhmäkodin palvelut. Toimintaa ei enää ollut vuonna 2020, joten laskennalliset korvaukset toteutuivat vuonna 2020 pienempänä kuin oli arvioitu.

Yhteenveto

Keskushallinto saavutti melko hyvin toiminnalliset tavoitteet. Toteutumattomat tavoitteet on esitetty taulukossa 2. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta

sosiaali- ja terveyspalvelujen 0,04 miljoonan euron pientä ylitystä. Kunnanhallituksen toimintakate oli noin -43,4 miljoonaa euroa.

Taulukko 2. Keskushallinnon toteutumattomat tavoitteet 2020.

Tavoite	Mittari	Toteuma
Ennaltaehkäisemme ja vähennämme nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyttä vaikuttavalla palveluarvioinnilla, palveluohjauksella ja työhönvalmennuksella	Työmarkkinatuen kuntaosuus < 1.050.000	1.071.681 €
Tuemme nuorten ja lasten valmiuksia työelämään ja yrittäjyyteen yrittäjyyspolun avulla. Yrittäjyyspolku toteutetaan yhteistyössä yritysten, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.	Päiväkotikiikosten tiedot ammatitiedoista lisääntyvät	Ei ole toteutunut.
Mahdollistamme Arctic Blue Resort Kontiolahden suunnittelun ja käynnistämisen.	Vapaa-ajan asumisen käynnistyminen	Arctic Blue Resort – hankkeen yleissuunnitelma, vastuullisuuskäsikirja ja muut suunnitelmat ovat valmistuneet.

		Alueen ensimmäisen mallitalon rakentamisesta on käyty neuvotteluja eri toimijoiden kanssa.
Kehitämme Siun sote neuvottelukunnan toimintaa yhteistyöfoorumina	Pidetty teemakohtaiset kokoukset 4 krt/vuosi	Koronapandemiasta johtuen neuvottelukunta on pitänyt kolme kokousta vuoden 2020 aikana. Vuoden ensimmäisen kokouksen teemana oli lasten ja nuorten hyvinvointi. Syksyn aikana valtuuston teki päätöksen organisaatiomuutoksesta, jossa Siun sote neuvottelukunta ja hyvinvointi- ja osallisuusneuvottelukunta yhdistetään tulevana valtuustokautena hyvinvointineuvottelukunnaksi. Tämän seurauksena neuvottelukunnat pitivät loppuvuonna yhteisen kokouksen tulevasta muutoksesta.
Sosiaali- ja terveystalvelujen toimintakate	-40 155 tuhatta €	-40 192 tuhatta €

Keskushallinnon tavoitteiden toteumaprosentti on 83,3 (5/6), elinvoiman edistämisen 71,4 (5/7) ja sosiaali- ja terveystalveluiden 0 (0/2). Kokonaistoteumaprosentti on 66,7 (10/15).

Kokonaisuutena keskushallinto saavutti toiminnalliset tavoitteet riittävällä tasolla. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

Työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyi vain noin 22 tuhatta euroa muutetusta talousarviosta. Artic Blue Resort Kontiolahden vapaa-ajan asumisen rakentamisessa yleissuunnitelma, vastuullisuuskäsikirja ja muut suunnitelmat valmistuivat, mutta rakentamista ei vielä aloitettu.

Elinvoiman edistämisen tavoitteiden toteutumista on vaikeuttanut koronapandemia.

Siun sote -neuvottelukunnan toiminta on edelleen tehostunut vuoden 2020 aikana, vaikka kokouksia järjestettiin vain kolme. Sosiaali- ja terveystalvelujen toimintakate ylittyi vain hienoisesti, noin 37 tuhatta euroa.

Tarkastuslautakunnan arviot

Tarkastuslautakunta on huolissaan koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelujen riittävästä.

Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi edellisvuodesta noin 227 000 euroa.

5.2 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan alaisia palveluja ovat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut sekä liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut. Sivistysosaston alaisuudessa toimii myös hyvinvointi- ja osallisuusneuvottelukunta, jonka tarkoituksena on muun muassa osallisuuden lisääminen kunnan, kuntalaisten ja seurojen sekä yhdistysten kanssa.

Sivistystoimessa toimintaa väritti koronapandemia maaliskuusta lähtien. Palveluita tuotettiin uusilla toimintatavoilla hyvin nopealla aikataululla ja henkilöstön kykyä innovatiiviseen työskentelyyn tarvittiinkin. Kirkonkylän yhtenäiskoulun rakentaminen aloitettiin elokuussa ja Lehmon yhtenäiskoulun hankesuunnitelma hyväksyttiin ja jatkui rakennussuunnitteluvaiheeseen vuoden 2020 aikana.

Taloudelliset tavoitteet sivistyslautakunta saavutti oikein hyvin. Pääsyynä tavoitteita parempaan tulokseen oli koronapandemia. Toimintatulot ylittyivät ja toimintakulut alituivat talousarvioon nähden. Sivistyslautakunnan toimintakate oli -32,6 M€. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin melko hyvin poikkeusoloista huolimatta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista koronapandemia vaikeutti merkittävästi. Toteutumattomat tavoitteet on koottu taulukkoon 3.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettiin jokaisella alakoululla. Palvelu on järjestetty omana toimintana Lehmon aamu- ja Kuukeli-kerhoissa ja muissa kouluissa ostopalveluna 4H-yhdistykseltä. Asiakkaat ovat olleet edelleen hyvin tyytyväisiä toimintaan. Kävijämäärä kerhoissa romahti koronapandemian myötä maaliskuussa loppukevään ajaksi. Syksylläkin kävijämäärä on ollut edellisvuotta pienempää.

Perusopetuksessa koronapandemian vuoksi koulut toimivat etäopetuksessa 18.3. – 14.5.2020. Lähiopetuksessa oli vain pieni osa siihen oikeutetuista oppilaista. Digiloikka toteutettiin nopealla aikataululla. Syyslukausi järjestettiin lähiopetuksessa muutamia yksittäisiä altistumis- ja karanteenitapauksia lukuun ottamatta. Perusopetuksessa 1 – 6

luokkien oppilaiden huoltajille järjestettiin huoltajakysely, jonka perusteella kaikkien kysymysten keskiarvoksi saatiin 3,30, asteikolla 1 – 4. 7 – 9 luokkien huoltajakyselyssä keskiarvo oli 3,27. Arvosanat ovat hyviä. Perusopetuksen 7 – 9 luokilla työskentelyssä painottuivat digi- ja etäoppimiseen liittyvät taidot eri oppimisalustoilla.

Lukiossa verkostoyhteistyötä on lisätty maa-kunnan lukioiden ja korkeakoulujen kanssa. Yhteistyötä on lisännyt yhteinen Lukiosta työelämän tuuliin ESR-hanke. Lisäksi on kehitetty etenkin erityisopetuksen tukea heikoille opiskelijoille sekä tukikursseja englannin ja ruotsin kielessä. Psykologipalvelut on koettu riittämättömiksi ja psyykkisen tuen tarve on nuorten kohdalla lisääntynyt selvästi. Asiaa on käsitelty Siun soten kanssa.

Varhaiskasvatuksessa päiväkotien johtamisjärjestelmä uudistettiin. Lisäksi uuden päiväkodin, vuoropäiväkotin Aamuvirkun rakentaminen aloitettiin. Päiväkotin Pesäpuu lopetti toimintansa ja uusi yksityinen päiväkotin Kuura aloitti toimintansa. Vuoden aikana aloitettiin myös yhteistyö Itä-Suomen yliopiston kanssa ns. Lippulaiva-päiväkodista.

Vapaassa sivistystyössä koronapandemia vaikutti voimakkaasti toimintaan, kun seutuopiston toiminta keskeytyi maaliskuussa ja se vaikutti myös kesä- ja syyskauden kurssien järjestämiseen. Konservatorio pystyi toteuttamaan opetuksen etänä, joten toteutunut opetus oli lähes normaalilla tasolla.

Vapaa-aikapalveluissa osa tapahtumista ja toiminnoista peruuntui tai muutettiin virtuaalisesti järjestettäväksi. Vapaa-aikapalveluissa tapahtui nopea digitalisoituminen. Liikuntapalveluissa valmistui liikkumishjelma, jossa koottiin liikkumista edistävät toimenpiteet yhdeksi kokonaisuudeksi. Koronan myötä apteekkeihin ja kauppoihin toimitettiin jumppaohjeita ja tehtiin muun muassa liikkumisvideoita sosiaalisen median kanaviin yhteistyössä Liperin kunnan kanssa. Lehmossa ja kirkonkylällä järjestettiin ikäihmisille parvekejumppaa.

Kulttuuripalveluissa uutena toimintamuotona kuntaan palkattiin yhteisötaiteilija, joka työskenteli loka-joulukuun ajan. Työssä käytettiin osallistavia ja taidelähtöisiä menetelmiä. Lisäksi järjestettiin muun muassa hanurikonserttikiertue ikäihmisten parvekkeiden alle ja maakuntapäivänä lanseerattiin maisemakeinut. Nuorisopalveluissa taas

otettiin käyttöön digitaalinen nuorisotila Discord-sovelluksessa, josta on tullut nyt normaalitoimintaa. Kirjastopalvelut olivat suljettuina 18.3. - 14.5.2020. Kävijä- ja lainamäärät laskivat edellisvuodesta. Lehmon kirjasto remontoitiin sulkuaikana. Kirjastovirkailijan tehtävä Kontiolahden kirjastosta siirtyi pääkirjastolle.

Taulukko 3. Sivistyslautakunnan alaisten palvelujen toteutumattomat tavoitteet 2020.

Tavoite	Mittari	Toteuma
Oppilaiden osallisuuden lisääminen koulun toiminnassa	Lasten Parlamentti kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa	Toteutui osittain, Lasten Parlamentti kokoontui kerran
Laadimme ja noudatamme oppimisen taitojen polkua, joka takaa säännöllisen ja riittävän opiskelutekniikoiden, lukustrategioiden ja oppimisen apuvälineiden käytön opetuksen kaikille oppilaille.	Oppimisen taitojen polku on laadittu ja sitä aletaan toteuttamaan syyslukukaudesta 2020 lähtien.	Toteutui osin. Poikkeusolojen vuoksi 2020 keskeytettiin sähköisissä oppimisympäristöissä tarvittavien oppimisen taitojen kehittämiseen. Polun laadinta kesken.
Lasten hyvinvoinnin tukeminen ja kiusaamisen ehkäisy ja tarvittaessa systemaattinen puuttuminen	Varhaiskasvatuksessa on yhteinen kiusaamisen ehkäisy suunnitelma, joka sisältää kunkin yksikön omat täsmennykset. Provaka-toimintaa on aloitettu jokaisessa yksikössä.	Kiusaamisen ehkäisy suunnitelman yhteinen osa tehty ja siihen liittyvät yksikön / ryhmän tarkennukset tehdään vuosittain sille varattuun osaan. Provaka-toimintaa on Peltosirkussa, mutta sitä ei ole voitu laajentaa muualle.
Osaamisen jakaminen ja vertaistuki	Henkilöstön ammatti-illat 2 krt/v, työkierrossa kuusi henkilöä, pedatiimit kokoontuvat jokaisessa yksikössä kerran kuukaudessa sekä pph:ssa pidetään työillat kerran kuukaudessa (9 krt/v)	Ammatti-iltoja ei ole voitu toteuttaa koronan takia. Pedatiimeja pidetty yksiköissä syksyllä suunnitelman mukaan. Perhepäivähoidon työiltoja pidettiin ennen koronaa kahdesti ja nyt syksyllä yhden kerran. Työkierrossa kahdeksan henkilöä.
Taataan opiskelijoille hyvät mahdollisuudet lukio-opintojen suorittamiseen.	Lukio-opinnoista suoriutuminen kolmessa vuodessa, > 85 %	Vuoden 2020 abeista valmistui kolmessa vuodessa 72 %. Valmistuneita yht. 58.
Mahdollistamme nuorten kansainvälistymisen. Osallistuminen laajoihin kielio-pintoihin ja lukion kansainvälisiin kontakteihin.	Kv. hankkeisiin osallistuneiden määrä > 20 % opiskelijoista	Osallistumisprosentti 13 %. Koronan vaikutus huomattava.
Lukiota arvostetaan aktiivisena toimijana Kontiolahden kunnan imagossa ja vahvuuksissa. Lukio näkyy kunnan imagossa ja eri toiminnoissa (lukion juhlat, kansainväliset kontaktit).	Lukion avoimet tilaisuudet > 5	Koronan takia avoimia tilaisuuksia ei ole voitu järjestää muutoin kuin verkossa. Verkkotilaisuuksia 3 kpl. Lakkiaiset pidettiin 28.8.2020, avoin huoltajille.
Vahvistamme lukion yrittäjyyskasvatusta. Osallistuminen yritysvierailuihin ja lukiolaisten omat yritys ideat.	Yritysvierailujen osallistujamäärä > 70	Yritysvierailut siirretty koronaepidemian takia. Verkkotapaamisia järjestetty, mukana 150 opiskelijaa.
Lukio antaa valmiudet ja rohkaisee työelämäkokeiluihin. Työelämän tutustumisjakso (TET) on osa lukiokursseja.	Suoritettujen TET-jaksojen määrä > 30	TET-jaksoja suoritettu 24.
Kurssitarjontamme on laajaa ja käyttäjien toiveet huomioidaan kurssitarjonnassa.	Käyttäjien toiveet näkyvät kurssitarjonnan käytössä ja	Toteutunut osittain.

	ostopalvelusopimuksen mukainen tuntitilaus täyttyy.	Ostopalvelusopimuksen mukaisen kurssitarjonnan toteutuma oli koronapandemian takia 70,8 %.
Kehitämme osallistumisen mahdollisuuksia kunnassa.	Kunnassa järjestetään lasten ja nuorten kuulemistilaisuus päättäjille.	Koronapandemian vuoksi tilaisuus siirtyi vuodelle 2021.

Kulttuuripalveluissa järjestettiin poikkeusolojen aikana muun muassa parvekekonsertteja

Hyvin monen toteutumattoman tavoitteen taustalla on koronapandemian vaikutukset.

Sivistyslautakunnan hallinto saavutti kaikki 4 tavoitettaan. Aamu- ja ilta- päivätoiminta saavutti myös kaikki 4 tavoitettaan. Alakouluopetuksen toteumaprosentti on 85,7 (6/7) ja yläkouluopetuksen 80 (4/5) sekä lukio- koulutuksen 28,6 (2/7). Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteiden toteumaprosentti oli 60 (3/5). Vapaan sivistystyön toteumaprosentti oli 75 (3/4) ja vapaa-aikapalvelujen 85,7 (6/7).

Kaikkiaan sivistyslautakunnan alaisille palveluille asetettiin 43 tavoitetta ja kun niistä 32 toteutui, oli toteumaprosentti kokonaisuudessaan 74,4.

Tarkastuslautakunnan arviot

Tarkastuslautakunta on huolissaan koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelujen riittävydestä.

Tarkastuslautakunta pohtii, minkälaisia pitkäaikaisvaikutuksia koronapandemia aiheuttaa lasten ja nuorten keskuudessa. Tähän asiaan on kiinnitettävä erityistä huomiota kunnan sivistystoimessa.

Etäkoulujakson toteuttaminen onnistui suhteellisen hyvin.

Tarkastuslautakunta kiittää, että etäoppilaille mahdollistettiin ruokajakelut etäkoulujakson aikana.

On ilahduttavaa, että vapaa-aikapalveluissa on vuoden aikana pystytty järjestämään uudenlaisia tapahtumia ja on otettu huomioon hyvin kaikki ikäryhmät.

Asukkaita on onnistuttu innostamaan luonnossa liikkumiseen.

Navettakonsertti

Myös Lehmon uuden päiväkodin rakentamisen etenemistä on päässyt seuraamaan reaaliaikaisesti (kuva web-kamerasta)

5.3 Tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta

Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluvat tekniset palvelut, kiinteistöpalvelut, kuntatekniikka, vesihuolto ja ravintohuolto sekä rakennus- ja ympäristövalvonta. Tavoitteena on tuottaa palvelut laadukkaasti, neuvonnan, ohjeistuksen, ohjauksen, sähköisten palvelujen kehittämisen ja hyvän asiakaspalvelun kautta.

Vuonna 2020 teknisessä toimessa aloitettiin kirkonkylän, Lehmon uuden päiväkodin sekä terveyskeskuksen rakentaminen. Lehmon yhtenäiskoulun hankesuunnitelma valmistui ja hanke eteni rakennussuunnitteluvaiheeseen.

Kaavoitusyksikössä merkittävimpiä asioita olivat Lehmon osayleiskaavan saattaminen ehdotusvaiheeseen. Kaavaehdotus pidettiin nähtävillä 10.9. – 12.10.2020. Asemakaavoitus käynnistettiin Heikinpellon alueelle ja asemakaava on ollut ehdotuksena nähtävillä. Karhulan ja Vanhan Lehmon asemakaavat eivät edistyneet. Uusi maaomaisuuden hallintaan liittyvä ohjelma otettiin käyttöön.

Kiinteistöhuollossa painotettiin hyvän rakentamisen ja valvonnan tasoa käyttämällä muun muassa investointihankkeissa ulkopuolista kosteuden- ja puhtaudenhallinnan koordinaattoria. Kunnossapito- ja sisäilma- korjaukset toteutettiin suunnitellusti.

Kuntatekniikassa koronapandemia vähensi merkittävästi seudullisen bussiliikenteen ja kunnan järjestämän asiointiliikenteen asiakasmääriä.

Vesihuollossa Kunnasniemen vesihuolto-osuuskunta liitettiin vuoden 2020 alusta kunnan vesihuoltolaitokseen ja siirtyneet jätevesipumppaamot sekä veden paineenkorotukset yhdistettiin kunnan automaatioon.

Ravintohuollossa keskitettiin aterioiden valmistusta ja pyrittiin lisäämään lähiruuan osuutta. Kotimaisuusaste on ollut vuoden 2020 aikana 63,3 %.

Rakennusvalvonnassa paperiarkiston digitalointi on edennyt tavoitteiden mukaisesti.

Rakennustilastokortit ovat jo sähköisessä muodossa ja lupa-asiakirjat vuosilta 2019 – 2007 on skannattu sähköiseen muotoon. Uusi rakennusjärjestys astui voimaan 1.8.2020. Vuonna 2020 myönnettiin 156 (147 vuonna 2019) rakennuslupaa, 31 (34) toimenpidelupaa ja ilmoituslupia käsiteltiin 75 (76).

Ympäristövalvonnassa jätevesivalvontahanke haja-asutusalueella toteutettiin koronan takia kyselyä, johon saatiin hyvin vastauksia. Yli puolet kohteista on kunnossa, 22 % aloitti toimet heti ja 26 % vaatii valvontaa ja tukea. Lisäksi toteutettiin Heinäseipäät yhteislaitumella -kokeilu. Tästä saatiin kunniamaininta, vuoden maisemateko -kilpailussa. Lisäksi tehtiin vieraslaajien

torjuntakokeiluja. Ukonharjujen hakkuista pidettiin asukastilaisuus 1.10.2020.

Teknisen hallinnon tavoitteiden toteumapro-sentti on 66,7 (4/6). Kiinteistöpalvelujen to-teumapro-sentti on 80 (4/5) ja kuntateknii-kan 83,3 (5/6). Vesihuollon toteumapro-sentti on 100 (4/4), ravintohuollon 33,3 (2/6) ja rakennus- ja ympäristövalvonnan 100 (8/8).

Kokonaisuutena toiminnalliset tavoitteet saavutettiin melko hyvin, toteumapro-sentti 77,1 (27/35). Toteutumattomat tavoitteet on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 4. Teknisen lautakunnan alaisten palvelujen toteutumattomat tavoitteet 2020.

Tavoite	Mittari	Toteuma
Aktivoimme ja innostamme henkilöstöä kehittämään omia työtapojaan ja omaa työtään.	Koulutus väh. 1 pv/henkilö sekä yhteisiä ideointipäiviä 2 kpl	Yksittäisiä koulutuksia on ehditty käymään ennen korona epidemian alkamista, muutoin koulutukset / ideointipäivät ovat siirtyneet myöhemmin pidettäviksi.
Asiakkaamme osaavat itsenäisesti käyttää/hyödyntää kotisivuille lisättyä avointa aineistoa.	Kartta- ja muut avoimet aineistot ovat käytettävissä kotisivuillamme. Kartta- ja aineistotilauksen määrät laskevat.	Internet-karttapalvelua on kehitetty ja asiakkaita ohjattu käyt-tämään itsenäisesti karttapalve-lua. Uusi karttapalvelu on testi- käy-tössä.
Ylläpitämämme tilat ovat hyväkuntoisia ja sisäilmaltaan laadukkaita. Kartoi-tamme ja tiedostamme korjaustarpeet, erityisesti sisäilmaongelmat jo ennak-koon.	Vuosittainen kiinteistö-katselmus tehty kai-kissa kiinteistöissä ja PTS suunnitelma on päi-vitetty	Kiinteistökatselmuksia on aloi-tettu mm. kiinteistötekniikan ja järjestel-mien kartoituksilla, kat-selmuksia tullaan jatkamaan suunnitellusti. PTS-suunnitelman "salkuttaminen" toteutuu vuoden 2021 aikana.
Kehitämme uusia leikkikenttien ja lähiliikuntapaikkojen yhdistelmiä.	Suunnitelma valmistuu vuoden aikana.	Tavoitteeseen ei päästy. Suunnittelu toteutuu vuoden 2021 aikana.
Aktivoimme ja innostamme henkilöstöä kehittämään ravintohuoltoa ja omaa työ-tään.	Yhteisiä koulutus- ja ideointipäiviä 2 x / vuosi	Syksyllä pidettiin koko henkilöstölle yksi koulutus-päivä.
Elintarvikkeiden kotimaisuus, toteutunut ruokalista	65 %	Kotimaisuusaste oli 63,3 %
Tuotamme taloudellisesti ruoka-palvelut	Aterian keskihinta 4,05 €	4,15 €
Ravintohuollon toimintakate	-171 tuhatta €	-211 tuhatta €

Tarkastuslautakunnan arviot

Elintarvikkeiden kotimaisuusasteen lisäämiseen on kiinnitettävä tarkempaa huomiota.

Loppuvuonna 2020 teiden yleinen kunnossapidon taso parani.

5.4 Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa

Valtuusto on asettanut sitovia tavoitteita myös tuloslaskelma- (3 tavoitetta), investointi- (6) ja rahoitusosaan (1). Lisäksi vesihuoltolaitoksen liikeylijäämä on sitova.

Tuloslaskelmaosan kaikki tavoitteet saavutettiin. Myös vesihuoltolaitoksen liikeylijäämätavoite saavutettiin.

Investointiosasta ylittyivät talonrakennuksen (264 tuhatta euroa), kunnallistekniikan (404 tuhatta euroa) ja kaukolämpölaitoksen (12 tuhatta euroa) investointimenot. Toteumaprosentti on siis 50 (3/6). Rahoitusosan tavoitetta ei saavutettu, eli toteumaprosentti oli 0. Taulukossa 5 on esitetty toteutumattomat tavoitteet.

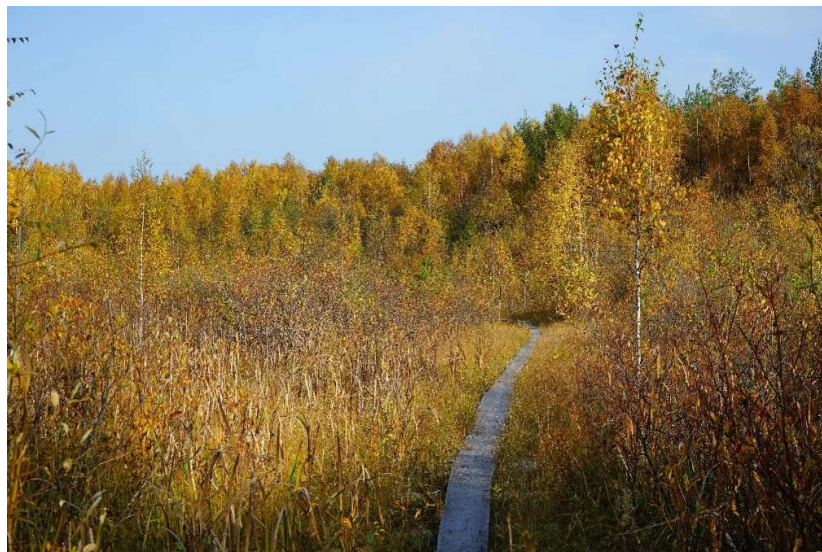
Talonrakennuksen investoinnit ylitykset johtuivat pääosin kirkonkylän yhtenäiskoulun ja terveyskeskusinvestointien arvioitua

suuremmista vuodelle 2020 kohdentuvista kustannuksista. Nämä vastaavasti vähensivät vuoden 2021 investointimenoja. Kuntatekniikassa ylitykset johtuivat pääosin katu- jen rakentamisesta ja tievalaistuksesta. Katujen rakentamista toteutettiin suunniteltua enemmän Kärjen alueella. Soralan alueella tehtiin ennakoitua suuremmat korttelialueiden täyttötöyt. Tievalaistuksessa taas on tehty tarpeellisia lisäkohteita.

Rahoitusosan lainakannan muutokset ylittyivät, vaikka pitkäaikaista lainaa ei nostettu talousarvioon varattua 15 M€:a, vaan ainoastaan 10 M€. Ylitys johtui siitä, että lyhytaikaisten lainojen muutokseen vaikuttaa konsernitilillä olevat varat tytäryhtiöille. Konsernitilin saldo on lisääntynyt noin 4,8 M€ edellisvuodesta. Varsinaisia kuntatodistuksia ei vuoden lopussa ollut.

Taulukko 5. Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan toteutumattomat tavoitteet 2020.

Tavoite	Mittari	Toteuma
Talonrakennuksen investointimenot	4 760 000 €	5 024 369,70 €
Kunnallistekniikan investointimenot	1 782 000 €	2 185 975,08 €
Kaukolämpölaitoksen investointimenot	30 000 €	42 160,57 €
Lainakannan muutokset	3 000 000 €	3 852 049,66 €

Luontopolkua Kontiolahden kunnan alueelta

Kristiina Isaksson (vas. takana), Mikko Leinonen, Jarkko Peiponen, Annu Räsänen (oik. takana) ja Niina Vatanen

6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kontiolahden kunnalla on neljä varsinaista tytäryhtiötä: Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot, Lukkarila Kodit Oy, Kontiolahden Yrityspalvelu Oy ja Kontionloikka Oy. Kontiolahti on mukana kolmessa kuntayhtymässä ja kymmenessä osakkuusyhtiössä.

Kuntakonsernia ohjataan kirjallisella konserniohjeella, joka käsittää yleisimmät konserniohjaukseen liittyvät osa-alueet. Ohjeella pyritään yhtenäistämään muun muassa hankintoja ja rahoitusta. Konserniohje ja Hyvä hallinto- ja johtamistapa Kontiolahti-konsernissa -ohje päivitettiin keväällä 2018.

Vuoden 2020 konsernitulos oli 6,2 miljoonaa ylijäämäinen (2019: 0,2 miljoonan euron alijäämä). Konsernin toimintakate heikkeni vuoteen 2019 verrattuna 1,1 miljoonaa euroa ja vuosikate parani 5,8 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta väheni 0,2 miljoonaa euroa.

Tytäryhtiöille oli annettu yhteiset tavoitteet:

- asettavat toimintansa tavoitteet kasvustrategian toimintaympäristöjen näkökulmasta ja tukevat toiminnallaan kasvustrategian toteuttamista
- kehittävät riskienhallintaa sekä raportoivat riskienhallinnasta ja -arvioinnista elinvoima- ja omistajaohjausjaostolle konsernin raportointiaikataulun mukaisesti
- toimivat 11.6.2018 hyväksytyn konserniohjeen mukaisesti.

Näiden osalta voidaan sanoa, että kaikki tytäryhtiöt ovat saavuttaneet tavoitteensa.

6.1 Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot

Vuonna 2020 vuokrataloyhtiössä ei tehty uudistustoimintaa eikä merkittäviä peruskorjauksia. Perustoimintaa ylläpidettiin vuoden 2020 aikana hyvin, sillä yhtiö tuotti voittoa 208 000 euroa. Asuntojen käyttöaste hie-
man parani edellisvuodesta ollen noin 98 %. Kokonaisuutena yhtiö saavutti tavoitteensa kohtalaisesti, toteumaprosentti oli 57,1

(4/7). Toteutumattomat tavoitteet on esi-
tetty taulukossa 6.

Taloudellisesti vuosi 2020 oli kuitenkin on-
nistunut, vaikkakin liikevaihtotavoitteesta
jäätiin noin 68 000 euroa. Vuoden aikana yh-
tiössä aloitti uusi toimitusjohtaja.

Taulukko 6. Vuokrataloyhtiön toteutumattomat tavoitteet 2020.

Tavoite	Mittari	Toteuma
Strateginen suunnitelma tulevaisuuden asuntotuotannolle	Tehty	Ei toteutunut, kartoitus aloitettu.
Lainakanta	7 980	7 995
Liikevaihto	2 100	2 030

6.2 Lukkarila Kodit Oy

Lukkarila Kodit Oy:n varsinainen toiminta
päätyi vuoden 2019 lopussa. Vuoden 2020
aikana se päätettiin purkaa selvitysmenette-
lyn kautta. Yhtiötä ei ole vielä purettu.

Yhtiölle ei ollut asetettu tavoitteita vuoden
2020 talousarviossa.

6.3 Kontiolahden Yrityspalvelu Oy

Vuonna 2020 Kontiolahden Yrityspalvelu myi
yhteensä 4 erillistä teollisuustilaa Vaskelan
ja Jaaman yritysalueilta. Näiden yhteenlas-
kettu laajuus oli 20 % kaikista yritysakiinteis-
töistä. Lisäksi annettiin joillekin yrityksille
vuokranhuojennuksia koronapandemian
vuoksi. Käyttöasteet ovat hyvät, sillä

teollisuustilojen käyttöaste on 98,25 % ja
asuinhuoneistojen 99,55 % vuoden lopussa.

Yhtiön liikevaihto oli 3,0 M€ ja tulos oli posi-
tiivinen noin 212 000 euroa. Yhtiö saavutti
kaikki toiminnalliset sekä taloudelliset ta-
voitteensa, joten toteumaprosentti on 100
(6/6).

6.4 Kontionloikka Oy

Vuosi 2020 oli yhtiön toinen toiminnallinen
vuosi. Vuoden 2019 alusta lähtien yhtiö on
toiminut yrityskehitysyhtiönä, kun kunta or-
ganisoi yritysneuvonnan ja yrityskehittämi-
sen yhtiön kautta.

Kontionloikka saavutti kaikki toiminnalliset
tavoitteensa. Yhtiön liikevaihto oli noin
199 000 euroa ja tilikauden tulos noin
12 000 euroa. Liikevaihtotavoitetta ei

saavutettu, mikä johtuu siitä, että kirjanpi-
dossa liikevaihtoon ei lueta hanketoiminnan
tuottoja, vaan ne on esitetty muissa liiketoi-
minnan tuotoissa. Talousarviossa ne oli lu-
ettu liikevaihtoon mukaan. Hanketoiminta
mukaan luettuna tavoite olisi toteutunut ol-
len 536 000 euroa. Kokonaisuutena tavoit-
teet saavutettiin hyvin, toteumaprosentti oli
80 (4/5). Toteutumattomat tavoitteet on esi-
tetty taulukossa 7.

Taulukko 7. Kontionloikan toteutumattomat tavoitteet 2020.

Tavoite	Mittari	Toteuma
Liikevaihto	339	199

Tarkastuslautakunnan arviot yhtiöiden toiminnasta

Kunnan elinvoimasta vastaavien toimijoiden tulisi kiinnittää jatkossa enemmän huomiota pienyrittäjien asioihin.

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n yrityskiinteistöistä myytiin vuoden 2020 aikana noin 20 %. Tämä sitouttaa näissä tiloissa toimivia yrityksiä Kontiolahteen.

Tarkastuslautakunta huomioi, että Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalojen kiinteistöjen ylläpitoa on kehitetty.

Ampumahiihtostadionin seinänousu

7 Kunnan talous

Poikkeusolot leimasivat vuotta 2020 myös taloudessa. Kontiolahden kunnan tilikauden tulos olikin jopa 5,9 miljoonaa euroa alkupe-
räistä talousarviota parempi. Tilikauden ai-
kana tehtiin talousarviomuutoksia, joiden
seurauksena tilikauden tulosarviota paran-
nettiin 1,4 miljoonaa euroa. Tilikauden yli-
jäämä oli lopulta silti jopa 5,9 miljoonaa eu-
roa, kun talousarviomuutosten jälkeen arvi-
oitiin tulevan ylijäämää 1,5 miljoonaa euroa.

Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta
noin 0,8 miljoonaa euroa (0,9 %) ja toimin-
tatuotot laskivat noin 0,6 miljoonaa euroa
(-5,5 %). Toimintakulujen kasvu palvelujen
ostoissa (1,9 miljoonaa euroa). Kuluissa on
mukana 0,9 miljoonan euron pakollinen va-
raus Siun soten alijäämien kattamiseen. Ali-
jäämät maksetaan vuoden 2021 aikana. Li-
säksi tehtiin pakollinen varaus pelastuslai-
toksen varallaolokiistaan, 0,4 miljoonaa eu-
roa. Palvelujen ostot kasvoivat yhteensä
noin 0,7 miljoonaa euroa (1,6 %) ja muut
toimintakulut noin 0,2 miljoonaa euroa (10,1
%). Henkilöstökulut vähenivät noin 0,4 mil-
joonaa euroa (1,5 %).

Toimintatuottojen väheneminen johtui tu-
kien ja avustusten vähenemisestä noin 0,7
miljoonalla eurolla (-46,4 %). Tässä suurin
selittävä tekijä oli Lukkarila Kotien toiminnan
loppuminen vuonna 2019, jolloin tukea ei
enää haettu Lukkarila Kotien menoihin
vuonna 2020. Myyntituotot kasvoivat 0,2
miljoonaa euroa (3,6 %) ja maksutuotot vä-
henivät 0,2 miljoonaa euroa (10,4 %). Mak-
sutuottojen väheneminen johtui pääasiassa
hoitopäivämaksujen vähenemisestä koronan
vuoksi 0,2 miljoonalla eurolla.

Verotulot olivat 54,0 miljoonaa euroa. Ne to-
teutuivat 1,5 miljoonaa euroa (2,9 %) muu-
tettua talousarviota parempana ja jäivät al-
kuperäisestä arviosta noin 0,5 miljoonaa eu-
roa. Verotulot kasvoivat edellisvuoteen näh-
den. Verotuloja kertyi 1,3 miljoonaa euroa
(2,5 %) enemmän kuin edellisenä vuonna.
Vertailua edellisvuoteen vaikeuttavat järjes-
telmämuutokset. Esimerkiksi yhteisöveron

kunnille maksettavaa osuutta nostettiin 10
%-yksikköä osana koronatoimenpiteitä.

Valtionosuudet olivat 29,9 miljoonaa euroa.
Ne kasvoivat edellisvuodesta merkittävästi,
noin 5,5 miljoonaa euroa (22,4 %). Valtio
tuki kuntia koronapandemian vuoksi. Kon-
tiolahden valtionosuudet sisälsivät ko-
ronatukia noin 3,7 miljoonaa euroa.

Poistot vähenivät noin 0,4 miljoonaa euroa
(7,8 %). Vähennys johtui pääosin noin 1,0
miljoonan euron lisäpoistoista, jotka tehtiin
kirkonkylän ja Onttolan kouluihin vuonna
2019. Vuonna 2020 muutettiin terveyskes-
kuksen poistosuunnitelmaa siten, että vuo-
delle 2020 tuli tästä poistoja 0,5 miljoonaa
euroa edellisvuosia enemmän.

Kunnan vuosikate parani edellisestä vuo-
desta jopa 5,5 miljoonaa euroa (105,6 %).
Tuloksesta tehdään poistoeron vähennystä
0,08 miljoonaa euroa sekä investointiva-
rauksia yhteensä 4,5 miljoonaa euroa kir-
konkylän yhtenäiskouluun sekä Lehmon uu-
teen päiväkotiin. Näin ollen kunnan tilikau-
den alijäämään tuli parannusta edellisvuo-
teen nähden noin 1,3 miljoonaa euroa. Hyvä
tulos selittyy siis pääosin valtionosuuksien
merkittävällä kasvulla, noin 5,5 miljoonalla
eurolla. Kertynyt ylijäämä lisääntyi noin 17,4
miljoonaan euroon ja omavaraisuusaste pa-
rantui 0,8 %-yksikköä ollen vuoden lopussa
45,4 %.

Lainakanta kasvoi merkittävästi, noin 3,9
miljoonalla eurolla (9,7 %). Uutta pitkäai-
kaista lainaa otettiin 10 miljoonaa euroa ja
lyhytaikaista lainaa ei ollut yhtään vuoden
lopussa. Konsernitilillä oli vuoden lopussa
noin 6,4 miljoonaa euroa. Kasvua konserni-
tilin saldossa oli jopa 4,8 miljoonaa euroa
edellisvuoteen verrattuna. Lainakannan kas-
vun selittääkin konsernitilin saldon kasvu.
Lainakanta oli 43,7 miljoonaa euroa, joka on
2 940 euroa asukasta kohden. Pitkäaikaisia
lainoja maksettiin pois noin 6,9 miljoonalla
eurolla. Kunnan laskennallinen lainanhoito-
kate oli vuonna 2020 1,9, kun se edellis-
vuonna oli 1,1. Kun arvo on alle 1, joudutaan

vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Tilanne on parantunut edellisvuodesta. Molempina vuosina tunnusluvun arvo on ollut tyydyttävä.

Kunnan maksuvalmius on kohtuullinen. Vuoden vaihteessa kassan riittävyys on ollut 45 päivää, kun se edellisenä vuonna oli 18 päivää. Vuonna 2019 kaikkien kuntien keskimääräinen kassan riittävyys oli 42 päivää, joten kunnan luku on hieman keskiarvoa parempi. Maksuvalmiuden turvaamiseen riittävät kunnassa yleensä 10–15 päivän kassamenot vastaavat kassavarat. Investointien maksupositit saattavat tilapäisesti edellyttää tätä suurempaa kassavarantoa. Kunta on kassakriisissä, jos kunnan maksuvalmius on vain muutaman päivän suuruinen.

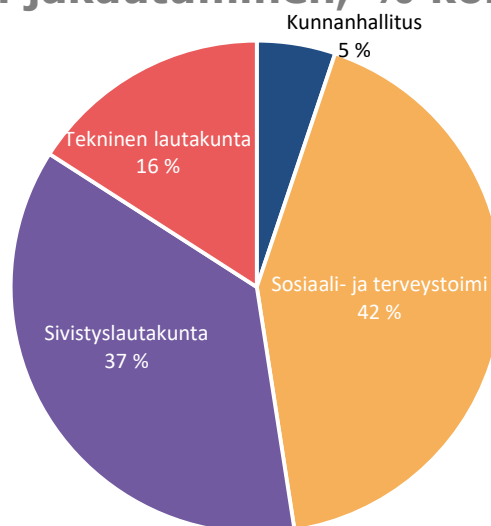
Kunnan investointimenot olivat yhteensä 8,8 miljoonaa euroa, kun talousarviomuutosten jälkeen talousarvioon oli varattu yhteensä 8,7 miljoonaa euroa. Talousarvio toteutui lähes suunnitellusti, kun ylitys oli vain 0,06 miljoonaa euroa. Investointien rahoitusosuuksiin sekä käyttöomaisuuden myyntiin oli varattu muutetussa talousarviossa yhteensä 0,4 miljoonaa euroa ja toteuma oli 0,5 miljoonaa euroa. Suurin investointi oli

kirkonkylän yhtenäiskoulu, jonka toteutuneet investointimenot olivat 2,3 miljoonaa euroa vuonna 2020. Hanke jatkuu vuonna 2021. Katujen rakentamiseen käytettiin 1,6 miljoonaa euroa, Lehmon uuteen päiväkotiin 1,1 miljoonaa euroa ja terveyskeskukseen 1,1 miljoonaa euroa vuonna 2020. Kaikki nämä investointihankkeet jatkuvat vuonna 2021.

Konsernin tilikauden ylijäämä oli jopa 6,1 miljoonaa euroa, kun vuonna 2019 se oli ainoastaan 0,1 miljoonaa euroa. Kunnan oma ylijäämä käytännössä selittää konsernin hyvän ylijäämän. Konsernin ylijäämää heikensivät Siun soten alijäämä noin 0,2 miljoonaa euroa sekä Lukkarila Kodit Oy:n alijäämä 0,1 miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste (36,0 %) on edelleen heikko, vaikka se parani vuonna 2020 2,9 %-yksikköä. Konsernin lainakanta väheni 0,2 miljoonaa euroa (0,3 %) ja lainat ovat nyt 4 810 euroa/asukas, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 4 835. Laskennallinen lainanhoitokate parani ollen 1,4, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 0,8. Laskennallinen lainanhoitokate on nyt tyydyttävä, kun se edellisenä vuonna oli heikko.

Menojen jakautuminen, % kokonaisuudesta

Kuvio 3. Kunnan menojen jakautuminen lautakunnittain.

Taulukko 8. Kontiolahden kunnan ja kuntakonsernin tunnusluvut vuosilta 2020 ja 2019.

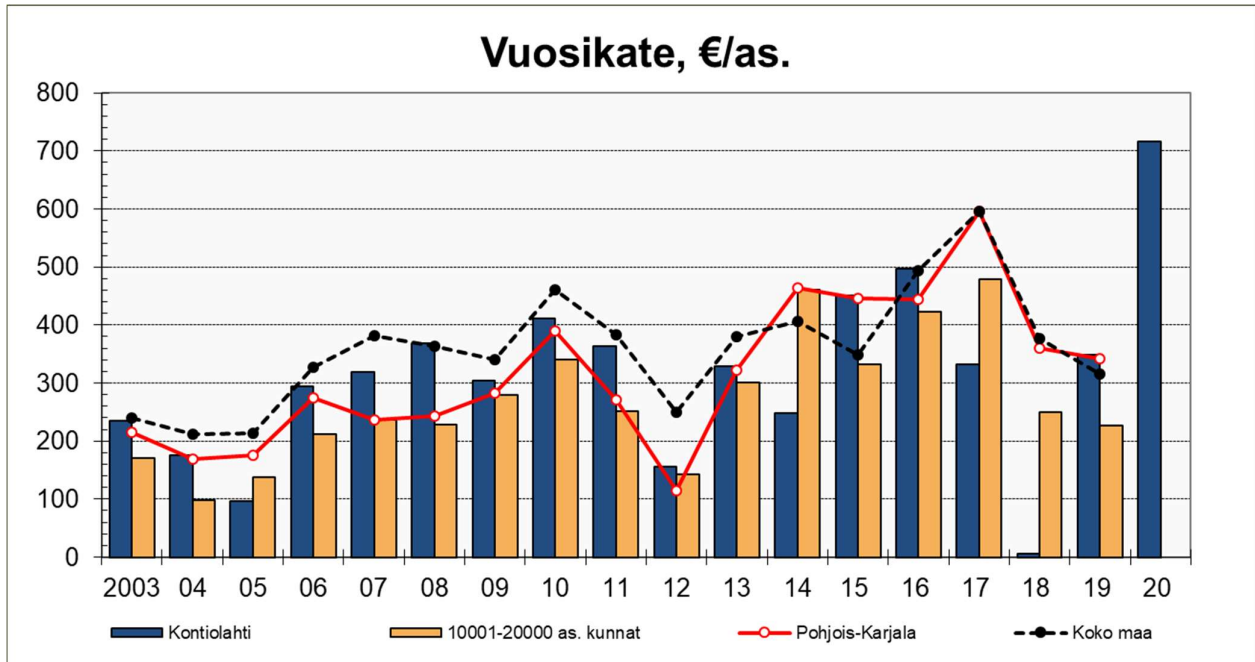
Kunnan ja konsernin tunnusluvut				
	Kunta		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Toimintatuotot/toimintakulut %	12,7	13,5	42,7	43
Vuosikate/poistot, %	225,0	101,0	188	97
Vuosikate €/asukas	716	349	894	503
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta (1 000 euroa)	3 239	6 525	-12 218	-20 080
Investointien tulorahoitus, %	121,3	97,3	129,6	63,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	1,1	1,4	0,8
Kassan riittävyys, pv	45	18	39	20
Omavaraisuusaste %	45,4	44,6	36	33,1
Suhteellinen velkaantuneisuus %	53,7	52,6	61,6	65
Kertynyt ylijäämä (1 000 euroa)	17 367	15 880	27 868	21 497
Kertynyt ylijäämä €/asukas	1 169	1 071	1 876	1 450
Lainakanta 31.12. (1 000 euroa)	43 673	39 821	71 459	71 664
Lainat, €/asukas	2 940	2 687	4 810	4 835
Lainat ja vastuut 31.12. (1 000 euroa)	51 041	48 042	81 915	81 854
Laina ja vastuut 31.12. €/asukas	3 436	3 241	5 514	5 523
Lainasaamiset (1 000 euroa)	45	45	22	20
Asukasmäärä	14 856	14 821	14 856	14 821

Seuraavissa kuvioissa on esitetty kunnan ja konsernin keskeisimpiä tunnuslukuja useamman vuoden ajalta verrattuna Pohjois-Karjalan kuntiin, samankokoisiin kuntiin ja koko maan keskiarvoihin.

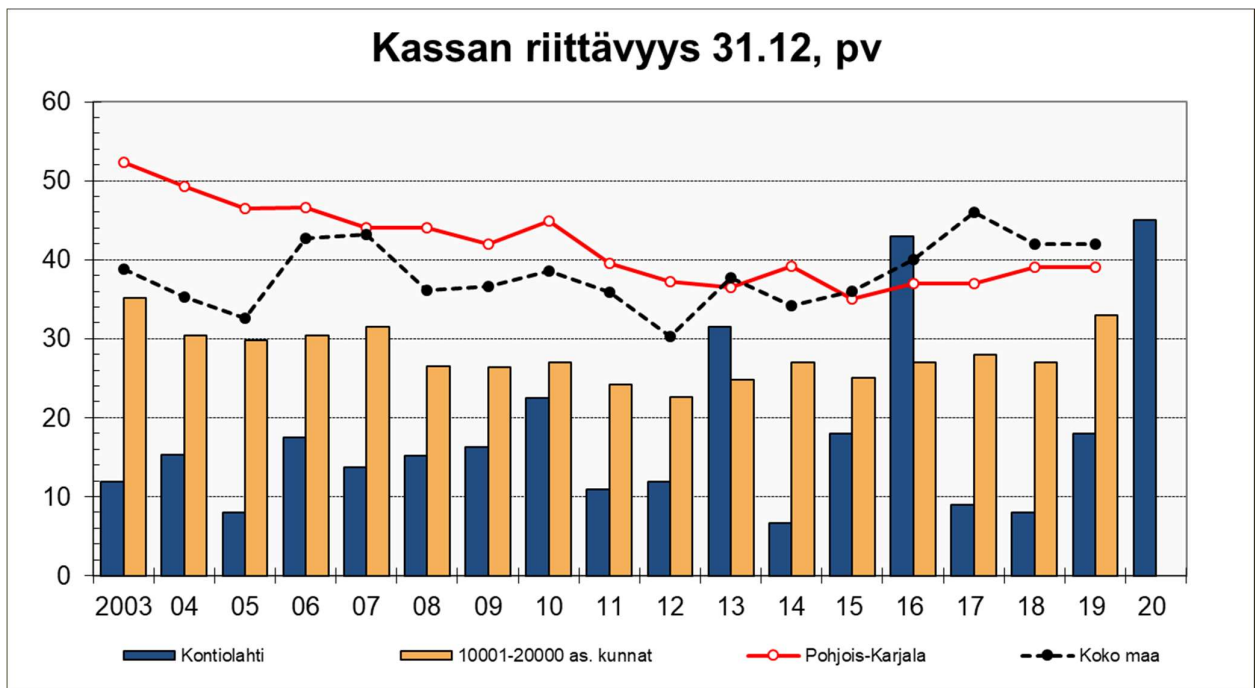
Kuviossa 4 on esitetty kunnan vuosikate asukasta kohden. Kuviosta nähdään, että vuosittain on ollut paljonkin vaihtelua. Vuosi 2018 oli Kontiolahdella todella heikko muihin kuntiin verrattuna. Vuosi 2020 on ollut selkeästi paras vuodesta 2003 lähtien. Tässä suurin selittävä tekijä on valtion koronatuot. Virallista vertailutietoa muista kunnista ei vielä ole vuodelta 2020.

Kuviossa 5 on esitetty kunnan kassan riittävyys päivinä. Luku kuvaa kassatilannetta

31.12. Kuviosta nähdään, että lähes koko ajan koko Suomeen ja Pohjois-Karjalaan verrattuna Kontiolahdella kassan riittävyys on ollut selkeästi heikompaa. Myös samankokoisissa kunnissa luvut ovat selkeästi korkeammat, mutta lähempänä Kontiolahden lukuja.

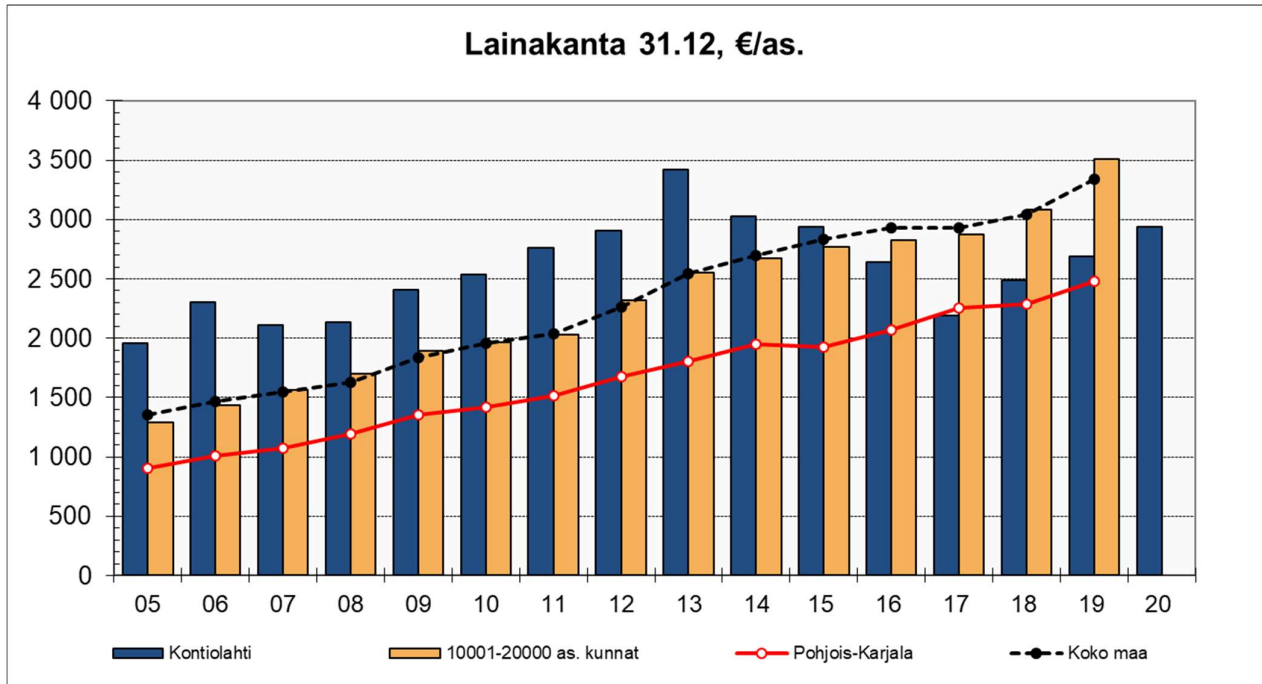
Kuvio 4. Kunnan vuosikate asukasta kohden.

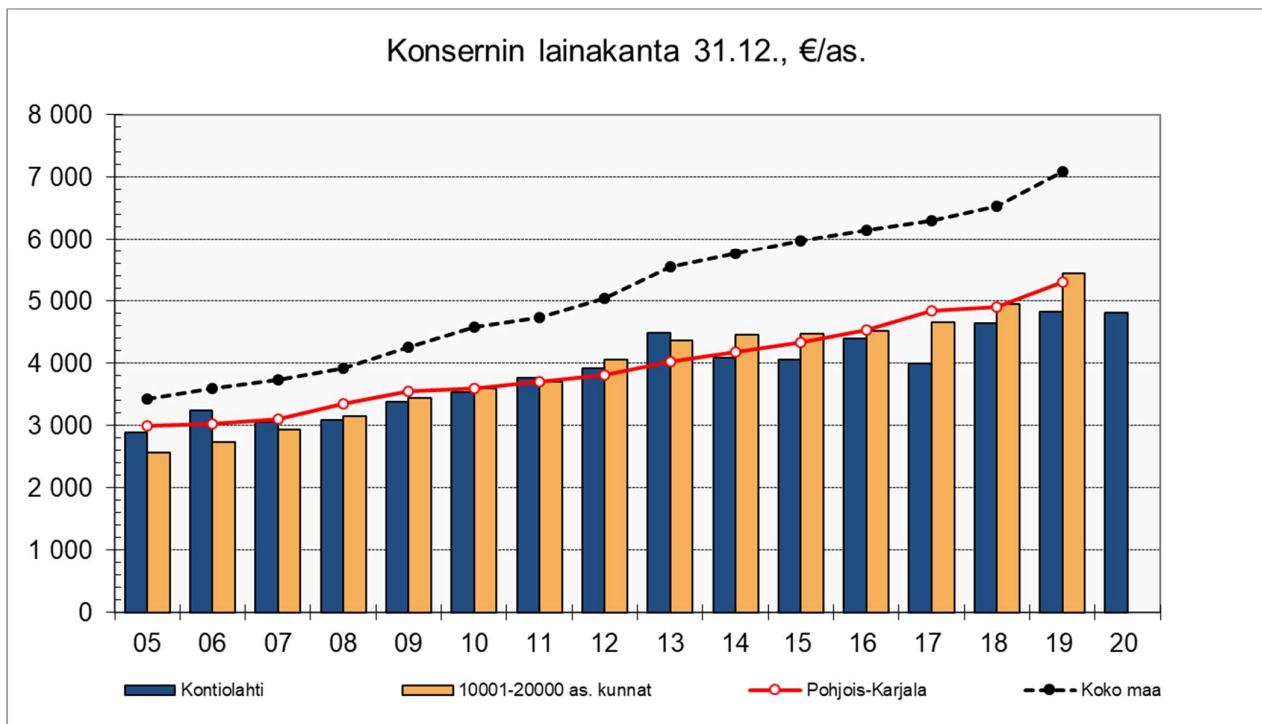
Kuvio 5. Kunnan kassan riittävyys päivinä.

Kuviossa 6 on esitetty kunnan lainakanta asukasta kohden. Kuviosta nähdään, että aiempina vuosina Kontiolahden lainakanta on ollut verrokkikuntiin nähden selkeästi korkeammalla tasolla, mutta tilanne on viime vuosina muuttunut. Samankokoisiin kuntiin verrattuna lainaa on selkeästi

vähemmän, mutta Pohjois-Karjalan kuntiin verrattuna ollaan lähestulkoon samalla tasolla. Kunnan lainakannassa ongelmana on se, että se ei välttämättä anna oikeaa kuvaa tilanteesta verrattuna muihin kuntiin, kun kunnat ovat voineet eri tavoin järjestää toimintaansa, esimerkiksi yhtiöittämällä toimintojaan.

Kuvio 6. Kunnan lainakanta asukasta kohden.

Kuvio 7. Konsernin lainakanta asukasta kohden.

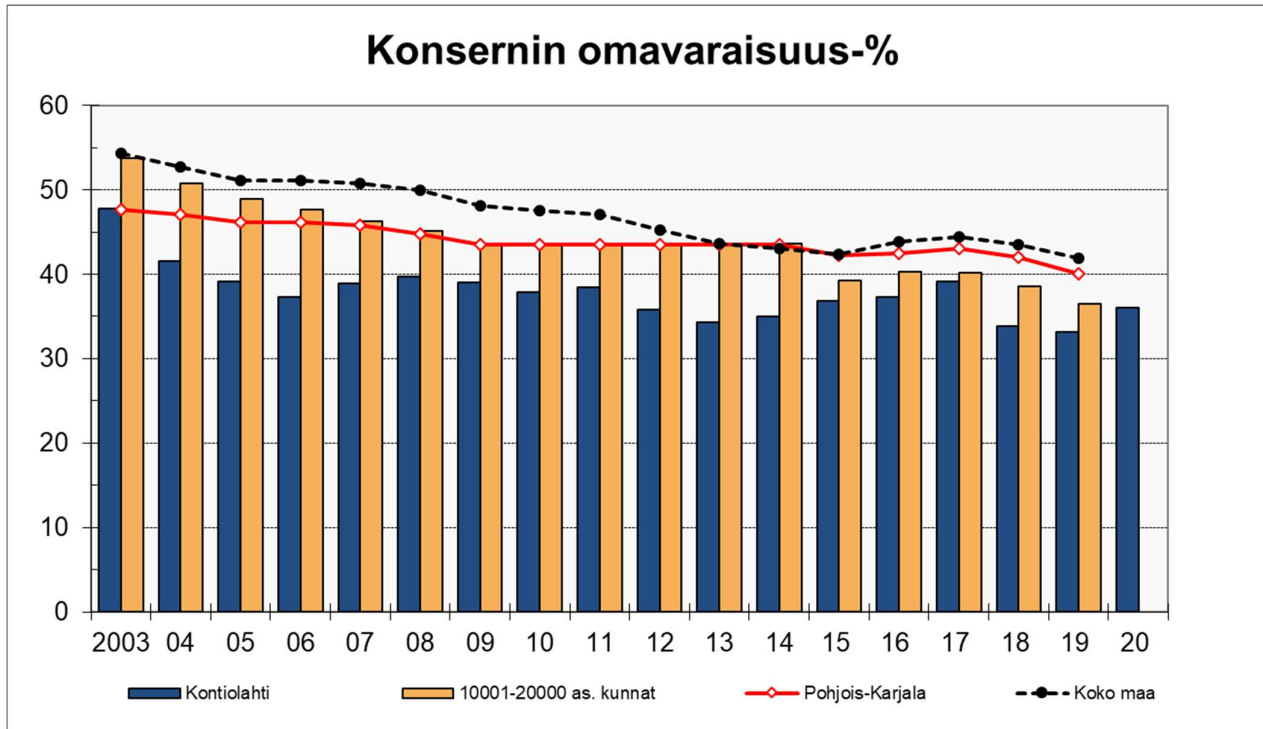
Kuviossa 7 on lainakantaa vertailtu konsernitasolla, joka antaa oikeamman kuvan lainakannasta. Kuviosta nähdään, että aiempina vuosina ei ole ollut suurta eroa

samankokoisten kuntien ja Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvoon verrattuna konsernin lainakannassa asukasta kohden. Viimeisinä vuosina tosin Kontiolahden lainakanta

on ollut jopa verrokkeja selkeästi alhaisemmallalla tasolla. Koko maahan verrattuna lainakanta on Kontiolahdella jatkuvasti ollut merkittävän paljon alhaisemmallalla tasolla.

Kuviossa 8 on vielä esitetty konsernin omavaraisuusasteen vertailu. Kuviosta nähdään, että Kontiolahden omavaraisuus on koko

ajan ollut vertailukuntia alhaisemmalla tasolla. Samankokoisiin kuntiin nähden kunta on ollut lähellä samaa tasoa viimeisimpinä vuosina. Tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Kontiolahden konsernin luku on koko tarkastelujakson ollut sen alle.

Kuvio 8. Konsernin omavaraisuusaste.

Tarkastuslautakunnan arviot

Hyvää tilinpäätöstä selittävät suurelta osin kertaluontoiset valtion koronaturkittoimet. Tämä edellyttää varautumista tuleviin vuosiin taloussuunnittelun näkökulmasta.

Verotulojen ennustettavuus on haasteellista tulevina vuosina.

Vuosikatteen riittävyys poistoihin on Kontiolahden kunnan keskeisimpiä taloushaasteita tulevaisuudessa. Isoimmat investoinnit pohjautuvat lainarahoitukseen.

Koronapandemiasta johtuvasta talouden vaikeasta ennustettavuudesta huolimatta tilinpäätös oli positiivinen.

8 Tarkastuslautakunnan valtuustokauden yhteenveto

Valtuustokausi 2017 – 2020 on päättymäisillään. Tarkastuslautakunta on laatinut 3 arviointikertomusta tätä ennen. Seuraavassa

tuodaan lyhyesti esille jokaisen vuoden arviointikertomuksessa esille nostetut keskeiset asiat.

Vuoden 2017 arviointikertomus:

- Kunnan tulos oli hyvä, 1,5 miljoonaa euroa.
- Organisaatio- ja johtamisjärjestelmämuutokset tulivat voimaan 1.6.2017 alkaen, jolloin myös valtuusto ja muut toimielimet aloittivat toimikautensa. Toiminta lähti hyvin käyntiin, vaikkakin neuvottelukunnat hakivat vielä rooliaan.
- Henkilöstövajaus kaavoituksessa vaikeutti kaavoituksen etenemistä.
- Siun sote aloitti toimintansa yhdistäen 14 kunnan sosiaali- ja terveystoimet, erikoissairaanhoidon sekä kehitysvammaisten erityishuollon samaan organisaatioon. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomioita luottamushenkilöiden riittävään tiedonsaantiin Siun soten toiminnasta.
- Uusi varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön vuoden aikana.

Vuoden 2018 arviointikertomus:

- Kunnan tulos oli huono, - 3,7 miljoonaa euroa, johtuen menojen kasvettua lähes 3 miljoonaa euroa ja verotulojen vähennyttyä lähes 1,4 miljoonaa euroa edellisvuodesta.
- Uusi kasvun kuntastrategia hyväksyttiin.
- Laadittiin strategista yleiskaavaa ja kaavahankkeita oli vireillä runsaasti.
- Kontioniemeen valmistui alakoulu.
- Elinkeinojen kehittämistyö organisoitiin uudelleen, kun Josek Oy:n palvelusopimus irtisanottiin vuoden 2018 lopussa.
- Kontiorannan kehittämistä jatkettiin.
- Sisäilma-asiat nousivat esille.
- Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota henkilöiden kaksoisrooleihin. Esimerkiksi moni kunnanhallituksen jäsen toimii myös tytäryhtiöiden hallituksissa.

Vuoden 2019 arviointikertomus:

- Kunnan tulos kääntyi hienoisesti ylijäämäiseksi ollen noin 0,04 miljoonaa euroa.
- Strateginen yleiskaava valmistui ja Kontioniemen vapaa-ajankeskuksen kehittäminen eteni.
- Onttolan uusi alakoulu valmistui.
- Kirkonkylän ja Lehmon yhtenäiskouluhankkeet käynnistyivät.
- Lehmon uuden päiväkodin hankesuunnittelu käynnistyi.
- Päätettiin uuden terveyskeskuksen rakentamisesta.
- Yritysneuvonta ja kehittämispalvelut käynnistettiin Kontionloikka Oy:n ja Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n kautta.
- Tarkastuslautakunta piti yhteisen kokouksen teknisen lautakunnan kanssa.
- Palkanlaskentapalvelut siirrettiin kunnasta Meidän IT ja talous Oy:n tehtäväksi.
- Varhaiskasvatuksessa Lehmon alueella otettiin käyttöön uuden johtamisjärjestelmän kokeilu.

9 Arviointikertomuksen käsittely

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista lautakuntien ja yhtiöiden selvitykset siten, että ne voidaan käsitellä

vuoden 2021 loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa.

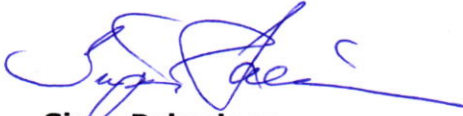
Tarkastuslautakunta toivoo, että lautakunnat antavat selvityksensä erillisinä tiedotoina siten, että selvityksiä ei liitetä arviointikertomuspohjaan.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja tilintarkastaja: pöydän ääressä Minna Pakarinen, Sirpa Pakarinen ja Taina Törrönen, takarivissä Jyry Eronen, Seppo Kröger ja Asko Väätäinen

10 Allekirjoitukset

Kontiolahti 14.5.2021

Sirpa Pakarinen
puheenjohtaja

Jyry Eronen
varapuheenjohtaja

Minna Pakarinen
jäsen

Asko Väättäin
jäsen

Seppo Kröger
varajäsen